

**DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortingets transport- og kommunikasjonskomité
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

22/2456-3

5. desember 2022

Representantforslag 44 S (2022-2023) om å oppheve kravet om førerkort i klasse B96 og BE for kjøring med henger opp til 3 500 kg på klasse B førerkort

Jeg viser til brev 24. november 2022 fra Stortinget, der det bes om Samferdselsdepartementets vurdering av Dokument 8:44 S (2022-2023) fra stortingsrepresentantene Frank Edvard Sve, Morten Stordalen, Bård Hoksrud og Dagfinn Henrik Olsen om å oppheve kravet om førerkort i klasse B96 og BE for kjøring med henger opp til 3 500 kg på klasse B førerkort.

Representantene fremmer følgende forslag:

1. Stortinget ber regjeringen oppheve kravet i førerkortforskriften om førerkort i klasse BE eller fellesskapskode 96 for kjøring med tilhenger på tillatt totalvekt opp til 3 500 kg, dette gitt at tillatt «vogntogvekt», det vil si bilens og hengerens tillatte samlede vekt, ikke blir overskredet.
2. Stortinget ber regjeringen innføre obligatorisk lastsikringskurs i førerkortopplæringen for klasse B.

Jeg oppfatter forslagene som et ønske om å utvide vektgrensene for tilhenger til klasse B til å tilsvare nåværende klasse BE slik at alle med førerkort klasse B skal kunne kjøre med tilhengere på inntil 3500 kg dersom bilens tekniske spesifikasjoner tillater det. Som avhjelpende tiltak foreslår representantene å innføre obligatorisk lastsikringskurs for alle som tar førerkort klasse B.

Gjeldende regler tar utgangspunkt i at kjøring med tilhenger normalt er mer krevende for føreren, og at utfordringene og trafikksikkerhetsrisikoen øker med økt vekt. Av trafikksikkerhetshensyn og med utgangspunkt i nullvisjonen stilles det derfor krav til både

opplæring og eller prøve avhengig av hvor tung tilhenger man ønsker å kjøre med etter en personbil.

Hovedregelen i dag er at førerkort klasse B gir rett til å trekke tilhenger med totalvekt inntil 750 kg, eller tyngre tilhenger dersom totalvekten på bil og tilhenger ikke overstiger 3500 kg. Etter minst sju timers obligatorisk tilleggsopplæring kan det utstedes førerkort klasse B med kode 96, som gir rett til å bruke bil og tilhenger med totalvekt på til sammen inntil 4250 kg. Er det ønskelig å trekke enda tyngre tilhenger må det i tillegg tas en førerprøve med bil og henger, som gir førerkort klasse BE med rett til å trekke tilhenger med totalvekt inntil 3500 kg.

Statens vegvesens «tilhengerkalkulator» gir enkelt tilgang til opplysninger om hvilket førerkort som kreves for ulike kombinasjoner av bil og tilhenger.

Den sikkerhetsmessige bakgrunnen for dagens regler for kjøring med tilhenger er særlig knyttet til risikoen ved at massen som er i bevegelse fordeles på to kjøretøy med ulike egenskaper, spesielt når det gjelder bremsesystemer. De aller fleste biler på norske veier har blokkeringsfrie bremsesystemer (ABS), mens tilhengere til personbiler ikke har slikt utstyr.

Tyngre henger med bremsesystemer har normalt såkalte påløpsbremsesystemer. Det innebærer at hengerens «bremsepedal» sitter i draget og presses sammen når trekkbilen bremses. Det vil si at det er kraften som tilhengeren påvirker bilen med når bilen har begynt å bremse, som får bremsen på tilhengeren til å virke. Slik bremsesystem er svært vanskelig å tilpasse slik at den virker helt i takt med bilens bremsesystem. Dersom tilhengerens bremsesystem virker for kraftig, kan det føre til at tilhengeren skrenser. Virker den for svakt, vil tilhengeren skyve på bilen, og noen ganger føre til at bilen skrenser. Tilhengerens vekt er her et vesentlig moment.

At innehavere av førerkort klasse B på visse vilkår kan kjøre enkelte biler som har tillatt totalvekt på maksimalt 4 250 kg uten ekstra opplæring, er ikke sammenlignbart med vektgrensene for kjøring med tilhenger. Selv om vekten på et enkeltkjøretøy og et vogntog skulle være den samme, er det betydelig enklere og mindre risikofyllt å føre et kjøretøy med tilpasset bremsesystem og låsingsfrie bremsesystem enn å kjøre et vogntog med to forskjellige bremsesystemer som er koblet sammen i ledd.

Jeg viser også til at førerkortreglene i stor grad er harmonisert innen EØS. De felleseuropeiske reglene om førerkort følger av direktiv 2006/126/EF (tredje førerkortdirektiv), og gjelder på samme måte i hele EØS. Førerkortklassene, herunder klasse B, B med kode 96 og klasse BE følger av førerkortdirektivet. Direktivet stiller minimumskrav til når slike førerkort kan utstedes og hvilke kjøretøy de omfatter, og tar hensyn til de risikofaktorer ved kjøring med tilhenger som nevnt over.

Førerkort klasse B er etter direktivet begrenset til kjøretøykombinasjoner av bil og tilhenger som samlet ikke overstiger 3500 kg, slik også reglene er i Norge. For utstedelse av klasse B med kode 96 krever direktivet minimum sju timers opplæring, slik vi også krever i Norge.

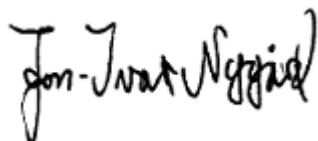
Direktivet forutsetter videre bestått praktisk førerprøve før det kan utstedes førerkort klasse BE – også dette slik vi krever i Norge.

Samlet sett er det ikke trafikksikkerhetsmessig forsvarlig å gjennomføre forslag 1, og det er heller ikke mulig innenfor våre forpliktelser etter EØS-avtalen.

Jeg oppfatter at forslag 2 er knyttet til gjennomføring av forslag 1, som et avhjelpende tiltak for å øke kompetansen på lastsikring for alle som tar førerkort klasse B. Når som nevnt forslag 1 ikke kan gjennomføres antar jeg at forslag 2 ikke er aktuelt.

Jeg vil bemerke at obligatorisk lastsikringskurs for alle som tar førerkort i klasse B vil kunne bidra til bedre lastsikringskompetanse blant norske bilførere. Jeg vil likevel understreke at det i dag er grunnleggende opplæring i lastsikring i opplæringen til klasse B. Videre er lastsikringskurs del av opplæringen for B kode 96 og klasse BE. Jeg anser at dagens ordning er hensiktsmessig og ser det ikke hensiktsmessig å innføre obligatorisk utvidet lastsikringskurs for alle som tar førerkort klasse B.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Jon-Ivar Nygård". The signature is written in a cursive, somewhat stylized script.

Jon-Ivar Nygård